

УДК726:727.4

Жовква О.І.

СУЧАСНИЙ ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ КАТОЛИЦЬКИХ ДУХОВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

Маловивченим є питання формування духовних навчальних осередків у контексті сучасної культової архітектури. Не дослідженим у достатній мірі лишається питання формування архітектурно-просторової композиції та планувальної структури духовних навчальних закладів. Поширена у перші роки незалежності тенденція проектувати об'єкти культової архітектури без врахування освітньої функція призвела до того, що на сьогоднішній день більшість духовних навчальних закладів функціонує у непристосованих до навчального процесу спорудах, недільні школи, як правило, не мають власних приміщень, а тому знаходяться у стінах культових споруд тощо.

Із посиленням ролі церкви у духовному житті суспільства, актуальності набуває питання духовного виховання: зростає потреба як у духовних навчальних закладах, які б не лише готували майбутніх священнослужителів для церкви, але й давали змогу пересічним громадянам отримати ази релігійного виховання. У зв'язку з цим, поволі збільшується кількість духовних навчальних закладів на території України. Так, згідно оприлюднених Державним Комітетом України у справах релігій статистичних даних, станом на 1 січня 2004 року, в країні функціонує 20 (греко та римо) католицьких духовних навчальних закладів, а також 38 православних закладів [10].

Богословське навчання упродовж своєї історії мало різні форми. У період Середньовіччя на Заході виникають школи й університети, де вивчають богослов'я як науку [12].

Становлення католицької освіти на Україні починається з часів Речі Посполитої, в структурі якої українські землі складали основну частину Польсько-Литовської держави. Після 1569 року українські землі Речі Посполитої було поділено на шість воєводств. Знать, в ті часи, поступово переймає польські звичаї, закони, мову, віру: особа, яка приймає католицизм, автоматично отримує рівні з польською шляхтою права. За таких обставин культурний вплив православ'я на українських землях стрімко падає. Православні школи, що колись вважались найбільш привабливими установами церкви, занепадають.

Тим часом польська культура переживає період активного розвитку. З метою поширення національних ідей та переконань, засновуються вищі школи, друкарні, на державному рівні закріплюється польська мова. Активним поширенням католицької віри та польської культури займався релігійний орден

єзуїтів. Його представники заснували по всій Речі Посполитій розгалужену мережу колегій до навчання в яких залучали не лише католиків, але й обдаровану молодь протестантської та православної віри [9]. З 1569 року єзуїти засновують колегії у Ярославлі, Львові, Кам'янці, Луцьку, Вінниці та Києві. Православна церква, поступившись своїм провідним місцем державній католицькій релігії, занепадає.

В Україні активно розповсюджуються польські й західноукраїнські культурні впливи [3]. В цей період спостерігається масовий відтік з православ'я до католицької віри української знаті, у зв'язку із ототожненням православної віри та української мови з нижчими верствами населення.

Ідея об'єднати католицьку і православну церкви розглядалась священнослужителями починаючи з часів розколу (1054 рік). Тривалий час католики переконували українських магнатів підтримати ідею унії. На їх думку унія тісніше б зв'язала Україну з Річчю Посполитою, віддаливши її від православної Москви. Ставши частиною католицької церкви, православні, дістали б рівні з католиками права. У червні 1595 року чотири православних єпископа уклали між своєю церквою і Римом унію, якою визнали верховенство Риму. Унія була гнівно засуджена православним світом. У 1596 році у місті Бересті (Бресті), з метою розв'язання конфлікту що виник, був скликаний церковний собор, однак дійти порозуміння представникам православ'я із католиками так і не вдалось. Певне міжконфесійне протистояння спостерігається і у наші часи.

Повертаючись до теми духовної освіти в Україні можна сказати, що найбільш вдало навчально-просвітницька функція представлена у сакральних спорудах католицької церкви. Католики у культових спорудах, як правило, поєднують навчальну, сакральну, дозвільну, адміністративну, спортивну та багато інших необхідних для повноцінного навчального процесу функцій. Досвід католицької церкви у цьому напрямку є досить цінним для багатьох конфесій.

Проаналізувати архітектурно-просторову композицію католицьких духовних навчальних закладів хотілося б на прикладі духовних навчальних закладів Західного та Центрального регіонів України. Вищевказані заклади Західного регіону, а саме Львова, яскраво представляють такі об'єкти як Львівська Духовна Семінарія та інститут Святого Духа, Український Католицький Університет, Вищий Духовний інститут при монастирі Святого Альфонса, Інститут Вищої релігійної культури при інфекційній лікарні та приватний ліцей імені Климентія Шептицького.

Український Католицький Університет являється приватним науковим та навчальним закладом, заснованим Фонд Св. Климентія (фонд очолює Патріарх Любомир Гузар).

Український Католицький Університет є першим католицьким вищим навчальним закладом, заснованим на території СНД. Установа співпрацює з багатьма провідними вищими навчальними закладами України серед яких: Національний університет “Києво-Могилянська Академія”, Харківська Семінарія (УАПЦ), Львівський національний університет ім. Івана Франка тощо.

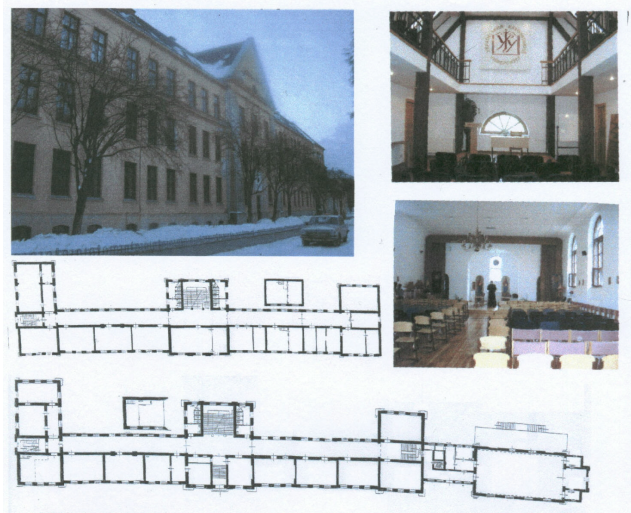
Випускники Українського Католицького Університету, як правило, без особливих зусиль вступають до провідних європейських університетів Англії, Франції, Австрії, Бельгії, Польщі, а також вищих навчальних закладів Італії, Канади, США, демонструючи високий рівень знань.

Український Католицький Університет є спадкоємцем Греко-Католицької Богословської Академії, яку у 1928 - 1929 роках створив у Львові Митрополит Андрей Шептицький. Академія об'єднала навколо себе найкращих представників тогочасної західноукраїнської інтелігенції. Греко-Католицька Богословська Академія була єдиним вищим українським навчальним закладом на території тодішньої Польщі [12].

У вересні 1939 року, після приходу у Галичину радянських військ, заклад було закрито, чимало викладачів та студентів репресовано. За часів німецької окупації навчання в Академії відновлюється, відкрито аспірантуру. У 1944 році, після повторної радянської окупації, Богословську Академію знову закривають.

У 1963 році з ув'язнення до Риму повертається глава Української Греко-Католицької Церкви, Патріарх Йосиф Сліпий. Першим його декретом був декрет про відновлення духовних навчальних закладів на Україні. У такий спосіб Патріарх демонструє глибоку віру у відродження духовного життя нації. У 1994 році Львівський Синод єпископів проголосував за відновлення Львівської Богословської Академії. У вересні цього ж року заклад відкрито під назвою “Львівська Богословська Академія”. Вісім років по тому Академію перейменовано на Український Католицький Університет.

Слід відзначити, що диплом Українського Католицького Університету визнається всіма католицькими навчальними закладами світу, а також багатьма

установами інших конфесій, оскільки заклад здобув визнання Конгрегації Католицької освіти. Кредо навчального закладу – поєднання віри та розуму. Основні напрямки навчання полягають у розвитку інтелекту, моралі та духовності. Навчання і наукова праця мотивуються потребою усвідомити своє особисте християнське покликання. В Університеті студенти вчать мислити і ділитися своїм досвідом з іншими. Життя студентів будується на християнському принципі служіння іншому.

В Українському Католицькому Університеті відкрито два факультети: філософсько-богословський та гуманітарний, працюють кафедри: богослів'я, філософії, суспільних, гуманітарних наук, англійської та класичних мов. У стінах університету знаходиться найбільша в Україні бібліотека богословської літератури.

Що стосується *філософсько-богословського факультету*, то термін навчання тут становить п'ять років. До освітнього курсу входять такі дисципліни як метафізика, антропологія, вивчення Святого Письма – Старого та Нового Завіту, літургії, історії Християнства, а також базових гуманітарних дисциплін, оволодіння англійською та іншими мовами. Після закінчення навчання студентам видається диплом про повну вищу освіту, а також диплом спеціаліста з богослів'я, який визнається в усіх університетах Заходу.

У навчальному курсі на *гуманітарному факультеті* акцент робиться на вивченні світової історії з наголосом на Історію центральної та Східної Європи, а також історію Європейської цивілізації, політичної думки, релігії, мистецтва тощо. Після закінчення курсу навчання студент отримує повну вищу освіту, диплом спеціаліста з історії.

Український Католицький Університет функціонує у реконструйованій будівлі, що по вулиці Свенціцького. Університетський корпус являє собою триповерхову споруду галерейного типу з мансардним поверхом на якому знаходиться просвітній осередок: бібліотека з читальним залом, конференцзал, комп'ютерні класи, та інтернетзал.

Після відкриття у 2005 році **Католицького Богословського Центру**

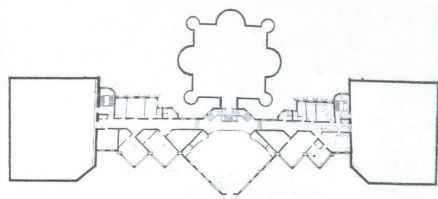
Святого Духа, частина навчального процесу зі споруди Українського Католицького Університету перемістилась у нову університетську споруду, яка входить до складу Центра Святого Духа, що по вулиці Хуторівка. Новий університетський корпус триповерховий з цокольним поверхом.

Навчальні приміщення об'єднані холмом-рекреацією. В об'єм споруди входять

„придомова” церква. Університетський корпус також містить розвинену просвітницько-навчальну інфраструктуру до складу якої, окрім навчальних аудиторій, входять: аудиторія для зборів, бібліотека з читальним залом, студентський та комп’ютерні клуби, кімнати для гуртків тощо. Загальна площа просвітницько-навчальної зони становить майже 68% від загальної площі Університету. Заклад також містить дозвільно-рекреаційні приміщення: кімнати відпочинку, викладацькі, кав’ярні, бар, їдальню, спортивний зал, що становить 20% від загальної площі споруди. Архітектура Українського Католицького Університету Святого Духа – це приклад застосування сучасного прийому „компактності” у вирішенні об’ємно - планувальної композиції духовного навчального закладу.

До складу Католицького Богословського Центру Святого Духа також входить **Семінарія Святого Духа**.

Її історія датується 1783 роком, коли у Львові було засновано Греко-

Католицьку Семінарію з метою підготовки священнослужителів для Галичини, Закарпаття, Югославії, Хорватії тощо [15]. Як вже зазначалось, у 1929 році, за ініціативою Митрополита Андрея Шептицького, на базі закладу було створено Греко-Католицьку Богословську Академію, яка поєднала в собі тогочасні наукові та духовні цінності.

Львівську Духовну Семінарію двічі закривали: спершу у 1939 році, а згодом – у 1945 році. У цей період семінарську будівлю, по вулиці Коперника, було передано Львівському державному університету ім. І.Франка, Львівська Духовна Семінарія працює підпільно. Наприкінці 80-х – початку 90-х років ХХ століття, коли Українська Греко-Католицька церква поступово легалізується, поволі з’являються кандидати у священники-молодь, що прагне навчатись у семінарії, постає питання відновлення Львівської Греко-Католицької Семінарії. Старі приміщення, в яких функціонував духовний заклад, лишаються на балансі у Львівського державного університету, щойновідкритій (у 1991 році) Семінарії віддають приміщення літнього піонерського табору „Гранада”, що у селищі Рудно біля Львова. Слідуючи задумам Митрополита Андрея Шептицького стосовно того, що українське духовенство повинно виховуватись в єдиному дусі й отримувати ґрунтовну богословську освіту, виникла ідея створення єдиного Державного Центру – Львівської Духовної Семінарії для потреб Української Греко-Католицької церкви.

У 2001 році, неподалік Сихова, по вулиці Хуторівка, розпочато будівництво Богословського Центру Святого Духа [14]. Закладення першого каменя семінарської споруди освятив Папа Іван Павло II під час свого візиту до Львова. Значимість комплексу, освячення якого відбулось у серпні 2005 року, полягає у тому, що вперше за тисячолітню історію католицької церкви в Україні, відкривається потужний науковий центр, що має стати осередком розвитку української богословської думки в якому разом навчатимуться як майбутні священики, монахи так і пересічні громадяни. За словами ректора Семінарії, отця Богдана Праха, відкриття Богословського Центру – це подія всеукраїнського масштабу, адже чогось подібного ще не існувало в цілій Україні [22]. Ще однією особливістю Богословського Центру є те, що він сприятиме налагодженню дружніх відносин між людьми різних покликань: майбутніми священнослужителями та молоддю різних професій. Термін навчання у закладі становить шість років. Семінаристи вчать за програмою філософсько-богословського факультету із доданням до курсу навчання церковних предметів: катехитично-пасторських та літургійних дисциплін.

Споруда Семінарії являє собою двоповерховий комплекс із розвиненою об'ємно-просторовою композицією до складу якої входить архітектурна домінанта - церква Святого Духа. Семінарський комплекс складається із п'яти основних блоків: навчального, площа якого становить 30% від загальної площі комплексу; готельного, площа якого займає 24%; сакрального - площею 10%; спортивного - площею 18% та харчового блоку - площею 18%. Комплекс виконаний у сучасних лаконічних, однак досить пластичних архітектурних формах, із застосуванням другого світла у вирішенні інтер'єрів їдальні та спортивного залу, а також рекреаційних кімнат. Одним словом, Семінарія Святого Духа – це вдалий приклад застосування розвиненої „комплексної” схеми у вирішенні об'ємно - планувальної композиції сучасного духовного навчального закладу.

Вдалим прикладом католицького духовного навчального закладу вважається **Вищий Духовний Інститут філософсько-богословських студій при Монастирі Святого Альфонса Чину Найсвятішого Ізбавителя.**

Історія закладу починається з часів, коли у 1924 році Митрополит Андрей Шептицький подарував Чину редемптористів будинок і землю в Голоску, що у Львові, для будівництва монастиря. Згодом при обителі заснували студентат. У вересні 1939 року, коли німецькі війська зайняли територію Польщі, а територію Західної України окупував

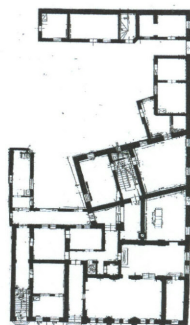
Радянський Союз, викладачі студентату, що були громадянами Бельгії, були змушені повернутися на батьківщину. У 1946 році у редемптористів забрали будинки та земельні угіддя, що належали обителі Святого Альфонса. Два роки по тому, ченців було остаточно відселено [7].

Із набуттям Україною незалежності, Львівська Провінція Чину Найсвятішого Ізбавителя добивається повернення майна і у 1991 році редемптористам було передано монастир Святого Альфонса, що у Голоску. Оскільки в радянські часи у приміщеннях обителі знаходилась інфекційна лікарня, вони потребували якнайменше капітального ремонту.

У 1997 році було зведено новий, досить сучасний за своїм архітектурним рішенням, монастирський корпус, а також здійснено ремонт старих будівель. Першого вересня цього ж року при Монастирі Святого Альфонса урочисто відкрито Вищий Духовний Інститут Львівської Провінції Чину Найсвятішого Ізбавителя імені блаженного Миколая Чернецького. Навчальна програма, до якої входить вивчення богословських дисциплін, відповідає загальноєвропейському освітньому рівню, навчальний курс триває три роки. Станом на сьогодні, в Інституті навчаються студенти зі всієї України, загальна кількість яких перевищує 40 осіб.

Архітектурно-планувальна структура інституту філософсько-богословських студій являє собою розвинену в плані композицію із кількох блоків: навчального, просвітньо-адміністративного та готельного.

Інститут Вищої релігійної культури при інфекційній лікарні. займає

частину приміщень каплиці Косьми і Дем'яна в якій сьогодні функціонує Львівська інфекційна лікарня.

Каплиця збудована у кінці XIX століття для потреб францисканського монастиря, а також віруючих Личаківської

околиці Львова [4]. В радянські часи споруда використовувалась не за функціональним призначенням (в ній знаходився “червоний куточок”). У 1998 році каплицю передано Львівській інфекційній лікарні. В цей період, за ініціативою працівників закладу, у стінах лікарні, в одному з її найбільших приміщень, було відновлено молитовний зал. Чотирнадцятого листопада 1998 року відбулось урочисте освячення головою Української Греко-Католицької церкви - Кардиналом Любомиром Гузаром Львівської інфекційної лікарні із сакральним ядром. З цього часу у хворих з'явилась можливість окрім тілесного лікування отримати й духовне зцілення завдяки молитві.

Головний фасад каплиці Косьми і Дем'яна формує забудову вулиці Лисенка - однієї з центральних вулиць Львова. Архітектурно-планувальна композиція споруди активно розвинута у внутрішньодворовий простір, формуючи таким чином внутрішній простір двору. Площа сакрального-просвітнього ядра досить незначна, становить 5-10% від загальної площі каплиці. Інститут Вищої релігійної культури при інфекційній лікарні є прикладом поєднання в одному об'ємі двох функцій: лікування тілесного та духовного.

Католицькі духовні навчальні заклади Центрального регіону, а саме Києва, яскраво представляють такі заклади, як Вищий інститут релігійних наук Святого Томи Аквінського, культурно-просвітницький центр монастиря Всеукраїнського братства Менших Братів Капуцинів, а також навчально-просвітницький осередок при резиденції Екзарха Української Греко-Католицької церкви.

Досить відомим католицьким навчальним закладом у Києві вважається **Вищий інститут релігійних наук Святого Томи Аквінського**. На сьогодні заклад функціонує в колишній садибі, що зведена на мальовничих пагорбах Києва, на вулиці Боричів Тік. Історія інституту бере свій початок з 1992 року, з часів, коли Домініканським орденом було засновано Коледж Католицької теології [13]. Метою Вищого інституту релігійних наук є передача студентам основної спадщини християнської теології, а також прагнення навчити їх проповідувати Євангеліє та бути вірними істині та моралі.

Незабаром заклад переміститься у щойно реконструйовану під навчальний заклад споруду, що по вул. Якіра, 13-а, замовником реконструкції якої виступила Українська Римо-Католицька церква.

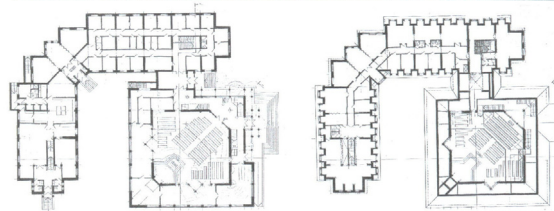
Будинок Інституту Святого Томи Аквінського двоповерховий, Г-подібний в плані з мансардним поверхом. На першому поверсі знаходиться навчально - дозвільний блок з сакральним ядром (молитовним залом), на другому поверсі розташовано навчально - адміністративний блок, мансардний поверх обладнано під гуртожиток для приїжджих студентів. Площа навчальних приміщень становить 26% від загальної площі інституту, площа сакральної зони - майже 8%. Споруда інституту релігійних наук Святого Томи Аквінського є вдалим прикладом пристосування нежитлової споруди під навчальний заклад з організацією усіх необхідних процесів.

Не менш вдалим прикладом католицького просвітнього закладу є **культурно-просвітній центр монастиря Всеукраїнського Братства Менших Братів Капуцинів**. Будівництво об'єкту, замовником якого виступило Всеукраїнське благодійне Братство Менших Братів Капуцинів, розпочато у

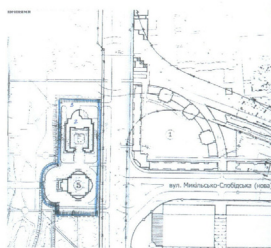
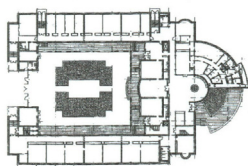
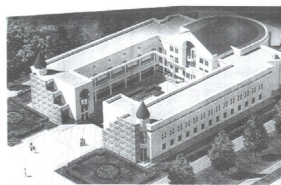
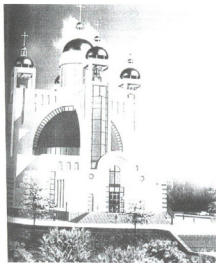

1999 році. Розвинена об'ємно-просторова композиція монастирського комплексу включає в себе чотири основні блоки: Костьол (архітектурна домінанта композиції), об'єднаний із культурно-просвітнім центром, окремо розташований малий молитовний дім та дзвіницю.

Будівля культурно-просвітницького центра одноповерхова, з коридорною планувальною схемою, із цоколем та мансардним поверхами. Розподіл площ комплексу наступний: площа навчальних приміщень становить орієнтовно 35% від загальної площі забудови; сакральне ядро займає 15% площі, готельний блок - 30%; харчовий -14%; адміністративний -6%. Таке процентне співвідношення свідчить про домінуючу роль просвітницько-навчальної функції у духовному житті католиків.

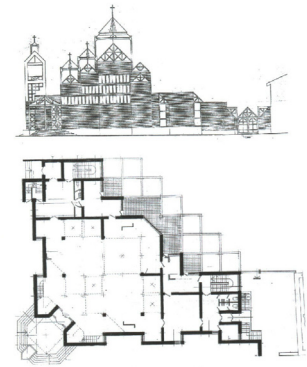
Навчальна функція присутня і в Духовному комплексі Української Греко-Католицької церкви, який складається з Кафедрального собору та резиденції екзарха з допоміжними приміщеннями. Будівельні роботи, замовником яких виступила Українська Греко-Католицька церква ще тривають.

Комплекс, що розташований у Лівобережному громадському центрі міста Києва, включає в себе кафедральний собор із залом для зібрань на 250 місць, а також двоповерхову резиденцію екзарха до складу якої входять навчальні приміщення, житлові кімнати для приїжджих, представницькі

приміщення, а також ресторанний блок. Резиденція екзарха, по центральній осі якої знаходиться Кафедральний собор, П-подібна в плані, із внутрішнім двором простором. В бічних крилах першого поверху знаходяться навчальні блоки, площа яких становить 27% від загальної площі споруди, центральну частину резиденції формують приміщення громадсько-адміністративного призначення. Як бачимо, у функціонально-планувальній структурі резиденції передбачена досить значна кількість приміщень для проведення просвітницько-навчальної роботи із прихожанами.

Прикладом Греко-Католицької церкви із навчальним блоком є **церква Василя Великого Василіанського монастиря**, що по вулиці Смирнова-Ласточкина. Церква розташована на досить складному рельєфі із перепадом відміток близько 10 метрів. Складністю ділянки проектування обумовлена композиція плану, який ніби „розкривається” у напрямку схилу, повторюючи абрис рельєфу. На першому поверсі знаходиться основний молитовний зал, так зване сакральне ядро. Церква Василя Великого налічує три підземних поверхи, на першому з яких знаходиться навчальний блок, склад якого формують лекційні класи та бібліотека. На другому підземному поверсі розташовано гостьовий блок (житлові кімнати) та їдальню. Третій підземний поверх переважно складається із допоміжних приміщень. Замовником будівництва об'єкта виступила Київська громада Української Греко-Католицької церкви.

Підбиваючи підсумки аналізу католицьких духовних навчальних закладів, зокрема їхньої функціонально - планувальної структури, можна зробити висновок, що вищевказані заклади нерозривно пов'язані із сакральним ядром (сакральною спорудою). Католицька сакральна архітектура XX - початку XXI століть є прикладом впровадження нової концепції храму, як споруди універсального призначення, в якій з'являються такі дещо новаторські, незвичні для православ'я, приміщення, як конференцзали, дискусійні клуби, зали для переговорів, кімнати для гуртків, комп'ютерні та читальні зали, кімнати відпочинку, кафе, спортивні зали тощо. Католицькі сакральні комплекси, як правило, розташовані у живописних куточках міста, або винесені на лоно природи і мають вигляд заміського клубу, який в свою чергу є не лише місцем спільної молитви, але і цікавим для людей місцем зібрань.

У культовій архітектурі католики підтримали концепцію наближення церкви до суспільства, архітектори в своїх проектах прагнуть до простоти, камерності та логічності споруд. Сучасна католицька культова архітектура являє собою просту, не перевантажену деталями форму, приємну для ока людини; форму, що не пригнічує своєю величчю. Католицьке духовенство робить спроби пристосувати до сучасного життя релігійну доктрину. Воно із готовністю бере до уваги всі новітні концепції в мистецтві, дає “зелене світло” новаторським проектам і дивиться на нове неупереджено, не боїться експериментувати.

Список використаної літератури

1. Горбик О.О. Київська і Луцька діоцезії: католицька барокова архітектура на Україні // Регіональні проблеми архітектури: Зб. наук.пр.-Одеса:ОГАСА. 1999.-с.124-126 с.
2. ерм. Бубній М., ЧНІ Редемтористи візантійсько-українського обряду у Львівській Митрополії УГКЦ в 1913-1939 роках.-Львів: ,2003.-203с.
3. Історія української культури /За загал. ред. І.Крип'яковича.- К.: Либідь,1994.-656 с.
4. Криса Л. Храми Львова.-Львів: „Астрон”, 2001.- 179с.
5. Культові будинки та споруди різних конфесій: Посібник з проектування /Під ред. В.В.Куцевича.- К.: „КиївЗНДІЕП”,2002.- 117с.
6. Куцевич В. Архитектура современных храмов и городская среда //Жилищное строительство/ 2001, №11, с.14-17.
7. о.Приріз Я., ЧНІ Редемтористи дев'яносто літ в Україні.-Львів: Чин Найсвятішого Ізбавителя,2003.-275с.
8. Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР (Ил. справ.-каталог) в 4-х т. /Гл. ред.-кол. Н.Л.Жариков (гл. ред.) и др.- К.:Будівельник, 1983.-т.3 Львовская, Николаевская, Одесская, Порлтавская, Черниговская, ровенская обл. /Редкол. Г.Н.Логвин (отв. ред) и др.- 337с.
9. Субтельний О. Україна історія.-К.:Либідь, 1992.-509с.
10. Церкви і релігійні організації України у 2002 році. Довідник. /Ред.-кол.: Бондаренко В.Д та ін.- К.:Державний комітет України у справах релігій, 2003.-125с.
11. Український Католицький Університет// <http://www.ucu.edu.ua/ukr/current/press-releases/article;1593/>
12. Український Католицький Університет// <http://www.ucu.edu.ua/ukr/about/history/>
13. Вищий Інститут релігійних наук Святого Томи Аквінського у Києві//<http://users.iptelecom.net.ua/-secretar/volodymyr/instytut.htm>
14. Українська Греко-Католицька церква//http://www.ugcc.org.ua/ukr/church_in_action/education/
15. Web - портал Львівської Духовної Семінарії Святого Духа Cotent

Анотація

У статті зроблено короткий екскурс в історію становлення католицької освіти на території України, наведені статистичні дані стосовно стану мережі

католицьких духовних навчальних закладів, надана коротка інформаційна довідка про основні католицькі духовні навчальні заклади Західного та Центрального регіонів.

У статті також проаналізовано архітектурно-просторову композицію і функціональне зонування деяких католицьких духовних навчальних закладів, висвітлені основні сучасні тенденції у проектуванні католицьких духовних навчальних закладів та католицьких сакральних споруд із навчальним ядром в структурі.

Аннотація

В статье сделан краткий экскурс в историю становления католического образования на территории Украины, приведены статистические данные относительно состояния сети католических духовных учебных заведений, дана краткая информация об основных католических духовных учебных заведениях Западного и Центрального регионов.

В статье также проанализировано архитектурно-пространственную композицию и функциональное зонирование некоторых католических духовных учебных заведений, освещены основные современные тенденции в проектировании католических духовных учебных заведений и католических сакральных сооружений с учебным ядром в структуре.